

2021 m. Europos Sąjungos teisinės valstybės principo taikymo ataskaita

Agnė Kazlauskaitė

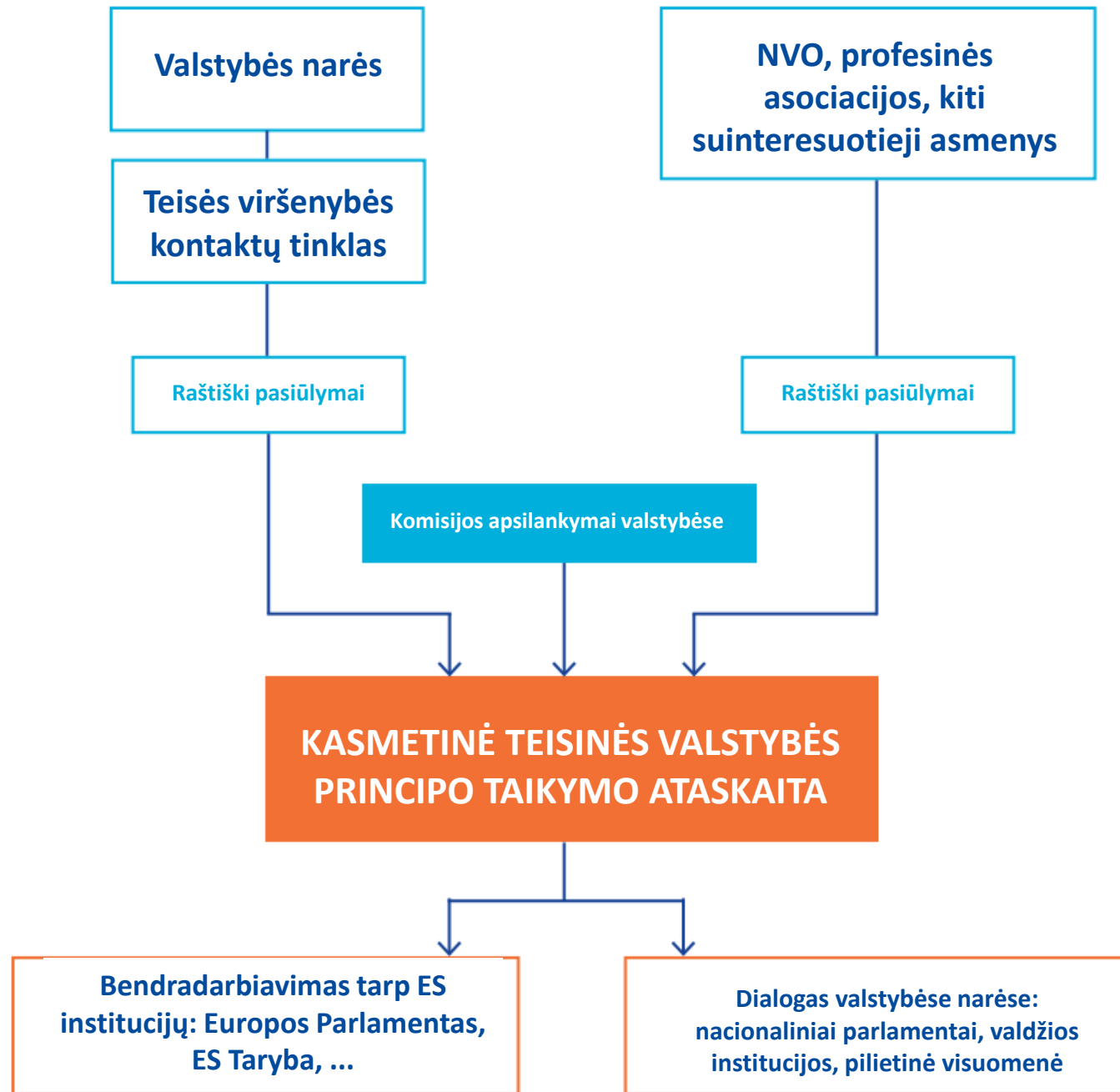
Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje
l. e. p. vadovė

2021 m. lapkričio 19 d.

„Užtikrinsiu, kad mes Europos lygmeniu pasinaudotume visomis turimomis priemonėmis. Aš remiu papildomą visapusišką **Europos teisinės valstybės mechanizmą**, dėl kurio ES masto objektyvias **ataskaitas** kasmet teiks Europos Komisija. Kiekvienoje valstybėje narėje bus taikomas vienodas **stebėsenos metodas.**“

Ursulos von der Leyen politinės gairės, 2019 m. liepa

Ataskaitos struktūra

- Teisingumo sistema
- Kovos su korupcijos sistema
- Žiniasklaidos pliuralizmas ir žiniasklaidos laisvė
- Kiti instituciniai klausimai, susiję su stabdžių ir atsvarų sistema

Teisingumo sistema

- Naudojamos skaitmeninės priemonės – nepertraukiamas teismų veikimas COVID-19 metu.
- Užtruko skyrimo eiti aukštas teisėjų pareigas procedūra, pavyzdžiui, Aukščiausiojo Teismo Pirmininkė nuo 2019 m. rugsėjo vis dar laikinai eina šias pareigas.
- Imamasi priemonių stiprinti antikorpupcinę teisminių institucijų kultūrą.

Kovos su korupcija sistema

- Priimtas naujas 2020–2022 m. Kovos su korupcija veiksmų planas.
- Nustatyta veiksmingesnė ir efektyvesnė turto deklaravimo tvarka.
- Atnaujintos lobistinės veiklos taisyklės.
- Parengtos pranešėjų apsaugos nuostatos.
- Siekiant išvengti sukčiavimo ir korupcijos rizikos COVID-19 pandemijos metu, patobulinta viešųjų pirkimų teisinė sistema.
- Specialiųjų tyrimų tarnyba pateikė rekomendacijas ir gaires, kaip didinti skaidrumą ir mažinti korupcijos riziką įgyvendinant ekonominės pagalbos po COVID-19 pandemijos planą.

Žiniasklaidos pliuralizmas

- Lietuvoje užtikrinama pagrindinė teisė į saviraiškos laisvę ir teisė į informaciją.
- Kultūros ministerija diegia viešai prieinamą Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinę sistemą.
- Laipsniškai gerėja žurnalistų profesinė aplinka, ypač kalbant apie galimybes susipažinti su pagrindiniuose viešuosiuose registruose laikoma informacija.
- Valdžios institucijos kartais naudojasi duomenų apsaugos nuostatomis norėdamos nepagrįstai apriboti galimybes susipažinti su informacija.

Kiti instituciniai klausimai, susiję su stabdžių ir atsvarų sistema

- Rengiamas projektas gerinti teisėkūros kokybę. Bus peržiūrimi teisės aktai, siekiant pašalinti pasenusias arba neproporcingas reglamentavimo nuostatas.
- Nors su COVID-19 susiję apribojimai turėjo įtakos Lietuvos NVO vykdomai veiklai, valdžios institucijos joms teikė specialią finansinę paramą.
- Pilietinės visuomenės erdvė tebėra atvira, sukurtas naujas NVO fondas – tvari institucinė parama NVO.
- Siekiama tobulinti teisinį švietimą, ketinama į bendrojo ugdymo programas integruoti teisinį ir antikorupcinį švietimą.

Tolimesni veiksmai

- Kita metinė ataskaita – 2022 m. vasara-ruduo.
- Nuo 2022-ųjų teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose valstybėms narėms EK pateiks konkrečių rekomendacijų (2021 m. U. von der Leyen metinis pranešimas).